

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/582/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514224896
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1514224896.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Darina Kuchtová a Mgr. Barbora Barteková, v právnej veci žalobcu: JUDr. S. H., PhD., bytom E. č. XXXX/XX, C., proti žalovanému: Mestská časť Bratislava - Petržalka, Kutlíkova č. 17, Bratislava, zast. WERNER & Co. s.r.o., IČO: 36 869 643, so sídlom Stromová č. 54/A, Bratislava, o návrhu na uverejnenie odpovede, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 40C/182/2014-104 zo dňa 17.07.2015 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 40C/182/2014-104 zo dňa 17.07.2015 potvrdzuje.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 40C/182/2014-104 zo dňa 17.07.2015 zamietol návrh žalobcu na uverejnenie odpovede a odporcovi priznal trovy konania v sume XXX,XX eur.

2. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava V dňa 29.10.2014 sa žalobca domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť uverejniť v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov Tlačový zákon v najbližšom vydaní dvojtyždenníka Petržalské noviny, pripravovanom po právoplatnosti rozsudku na rovnocennom mieste a rovnakým písmom, akým bolo uverejnené skutkové tvrdenie, odpoveď na tri články (príspevky) uverejnené odporcom ako vydavateľom v uvedenom periodiku dňa 19.09.2014, v čísle 19., ročník 20 na strane 3 v rubrike Občiansky ring v odsekoch označených ako Poznámka, Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzanie. Znenie odpovedí naformulovaných v žalobnom petite, ktoré žalobca žiadal uložiť žalovanému uverejniť s označením „odpoveď“ s uvedením mena a priezviska žalobcu, bolo nasledovné:

Ad. 1 Občiansky ring, odsek Poznámka: „JUDr. S. H., PhD., kandidát na starostu Petržalky sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám uvedeným v tejto rubrike, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Poznámka sú uvedené nepravdivé informácie, že Navrhovateľ označil p. C. za nemorálneho človeka, ktorý zneužíva noviny aj funkciu poslanca na vlastné obohatenie. V článku je P. H. ďalej označený za klamára a za osobu, ktorá siahla p. C. na česť. Navrhovateľ nikdy neoznačil p. C. za nemorálneho človeka ani o nej nenapísal lži, vo svojich blogoch na základe relevantných podkladov popisuje možný konflikt záujmov p. C. ako šéfredaktorky petržalských novín a poslankyne miestneho zastupiteľstva, ktoré schválilo príspevok firme p. C. viac ako XXX.XXX Eur. Zároveň poukazuje na porušenie Etického kódexu. Rovnako si P. Nechala nie je vedomý zásahu do osobnostných práv p. C.. V danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie,

nakoľko nebola v súvislosti s tlačou a distribúciou týchto novín realizovaná verejná súťaž. Petržalke hrozia za tento postup finančné sankcie. Takými tvrdeniami dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu Petržalky“.

Ad. 2 Občiansky ring, odsek Zvláštna motivácia: „JUDr. S. H., PhD., kandidát na starostu Petržalky sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám a pravdu skresľujúcim záverom uvedeným v tejto rubrike, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Zvláštna motivácia je uvedená nepravdivá informácia, že P. H. prostredníctvom listu prosil o príspevok na kampaň v hodnote XXX Eur. P. Nechala v liste odmietol skryté financovanie a lebo pokrytie nákladov kampane jedným darcom. Celú kampaň financuje cez transparentný účet z počiatočného osobného vkladu XX.XXX eur a prostriedkov, ktoré sa mu podarí transparentne získať od občanov a podnikateľov Petržalky. Deklaruje tak aj počas kampane jasnú alternatívu stranickým kampaniam či skrytým „záujmom“. Z tohto dôvodu si P. H. dovolil osloviť podnikateľov svojou víziou a prosbou o podporu. Podporu žiada od podnikateľov, ktorý jeho predstava o budúcnosti Petržalky zaujala a presvedčila, a to zaslaním sumy XXX eur alebo inej sumy podľa ich možností na transparentný účet XXXXXXXXXXXX/XXXX v Slovenskej sporiteľni, a.s. Rovnako vysvetlil na čo budú finančné prostriedky použité. P. H. nie je jedným z tých kandidátov, o ktorých doteraz nikto nič nevedel a ktorí opäť objavili občana. Naopak, je osobou, ktorá dlhodobo patrí do prvej dvadsiatky najviac citovaných expertov a vyjadruje sa konzistentne k viacerým celospoločenským problémom, najmä ale nie výlučne k transparentnosti, boju proti korupcii. Jeho názoru sú dohľadateľné a porovnateľné v novinách, v časopisoch a na internete. Rovnako je nepravdivé tvrdenie, že doteraz nejavil záujem o obyvateľov Petržalky. Naopak, P. H. sa už dlhú dobu angažuje vo veciach verejných týkajúcich sa Mestskej časti Bratislava -Petržalka počnúc zastavením projektu mrakodrapu BAJO pri Sade Janka Kráľa, pomocou obyvateľov na Jasovskej pri stavbe Domino, organizuje osobné stretnutia s organizáciami pôsobiacimi v Petržalke, aktívne sa zapája do riešenia problémov Petržalky a pod. Takýmto tvrdením dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu Petržalky.“

Ad 3 Občiansky ring, odsek Svojské zobúdzanie: „JUDr. S. H., PhD., kandidát na starostu Petržalky sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám uvedeným v tomto článku, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Svojské zobúdzanie je uvedená nepravdivá informácia, že Navrhovateľ v liste adresovanom obyvateľom Petržalky prosil autorku, aby mu prispela XXX eurami alebo aj viac - na svoju volebnú kampaň. Na vízie, billboardy, plagáty ... Navrhovateľ v liste adresovanom obyvateľom Petržalky nežiadal o žiadnu finančnú podporu svojej kampane. So žiadosťou o transparentné spolufinancovanie kampane boli oslovení len petržalskí podnikatelia, ktorí sa mohli spolupodieľať na financovaní kampane akoukoľvek inou sumou ako XXX Eur podľa ich možností. P. H. rovnako nie je neznámou osobou, naopak pôsobí v Transparency International Slovensko a vyjadruje sa dlhodobo k celospoločenským problémom. Spájanie hrubých výrazov s jeho menom je súčasťou politickej kampane pána N. C., nakoľko Miestny úrad je vydavateľom týchto novín a zodpovedá aj za uverejnenie osočujúcich článkov. Takýmto tvrdeniami dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu Petržalky.“

3. Žalobca návrh odôvodnil tým, že po uverejnení vyššie označených článkov vzhľadom na svoje výhrady zaslal žalovanému ku každému z predmetných článkov Žiadosť o uverejnenie odpovede na predmetné články, v nadväznosti na čo mu boli doručené stanoviská. K prvému článku Občiansky ring, odsek Poznámka žalovaný odpovedal listom č. 42457/01 zo dňa 13.10.2014, v ktorom žalovaný označil jeho žiadosť za právne aj skutkovo neopodstatnenú a preto jej nevyhovel, keď tvrdil, že text je nutné vnímať ako celok a nie je možné vyťahovať jednotlivé vety, že nemusí ísť o tvrdenia uvádzané len v blogoch žalobcu, ale mohlo ísť aj o vyjadrenia uvedené na inom mieste. Žalovaný mal za to, že ide o tvrdenie proti tvrdeniu, pričom vyvracal tvrdenia žalobcu, že v danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie. Vzhľadom na uvedené požadovanú odpoveď neuverejnil, avšak žalobca namietal, že autorka textu a ani žalovaný nijakým spôsobom nepreukázali, na akom „inom“ mieste boli tieto (žalobcove) vyjadrenia uverejnené. Trval na tom, že nikdy neoznačil p. C. za nemorálneho človeka ani o nej nenapísal lži. To, že v danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie je skutočnosť možno zistiť dokazovaním, ktorej pravdivosť môže byť preverená. K článku Občiansky ring, Zvláštna motivácia, žalovaný na žiadosť žalobcu odpovedal listom č. 42094/01 zo dňa 13.10.2014, v ktorom rovnako označil

jeho žiadosť za právne a skutkovo neopodstatnenú a preto jej rovnako nevyhoveli. Žalovaný vo svojom vyjadrení tvrdil, že vo vyjadreniach autorky „Kandidáti, o ktorých nikto nič nevedel“, „po ktorom zatiaľ nevidím v Petržalke žiadnu stopu“ a „zložila na jeho kampaň a poslala mu XXX Eur“ ide o kritiku, vlastný názor obyvateľky - podnikateľky.

4. Podľa žalobcu použité slovné spojenia vyjadrujú názor viacerých občanov, nie len autorkin subjektívny názor, keďže pod pojem „nikto“ možno subsumovať všetkých obyvateľov Petržalky. Autorka týmto slovným spojením prezentuje určitú skutočnosť, objektívne existujúcu realitu, ktorú jej museli potvrdiť aj ostatní obyvatelia Petržalky, a preto sa jedná o skutkové tvrdenie, nie o hodnotiaci úsudok. Podľa neho slovné spojenie „po ktorom nevidím žiadnu stopu“ ho označuje za kandidáta, ktorý nejaví záujem o obyvateľov Petržalky, avšak on sa už dlhú dobu angažuje vo veciach verejných týkajúcich sa Mestskej časti Bratislava - Petržalka, ktoré opísal v znení odpovede. Mal za to, že je možné dokazovaním preukázať, že autorkine tvrdenie nevychádza z pravdivého základu. Za nepravdivé tiež označil tvrdenie autorky, že od nej žiadala XXX Eur, pretože v liste adresovanom petržalským podnikateľom žiadala XXX Eur alebo akúkoľvek inú sumu podľa možnosti adresáta. K poslednému článku Občiansky ring, odsek Svojské zobúdzanie žalovaný odpovedal listom č. 42096/01 zo dňa 13.10.2014, v ktorom svoje negatívne stanovisko k uverejneniu odpovede odôvodnil tým, že autorka článku je podnikateľkou, a že v žiadosti žalobca neuviedol, v čom je jej tvrdenie nepravdivé, ktorý výraz je podľa neho hrubý a v čom sa dotýka jeho cti a dôstojnosti. Žalobca na tieto námietky reagoval tým, že nevyklučuje možnosť, že autorka dostala aj list adresovaný petržalským podnikateľom, avšak pokiaľ v článku tvrdí, že našla v schránke list s označením „Oznámenie, komunálne voľby 2014“, takýto list nebol list určený podnikateľom, ale všetkým obyvateľom Petržalky a v tomto liste žalobca žiadnym spôsobom nežiadal o príspevok na kampaň. Autorka článku tak spojila dohromady dva listy a vodila tak zdanie, že žalobca v liste adresovanom všetkým obyvateľom Petržalka žiadala o finančný príspevok na kampaň. Ďalej poukázal na vetu z článku: „A na záver mi dovoľte citovať Čapka, pretože jeho slová najviac vystihujú to, čo som po prečítaní H. listu cítila: Politika je jak jitrnice, taky v ní je něčo od hovna, jen to musí chutnat.“ V uvedenej vete je použité slovo „hovno“ ako stredne vulgárny prejav pre výkal alebo aj vulgárny hrubý prejav silného záporu, pričom z kontextu vyplýva, že žalobca je to, kto ide do politiky a spojenie „něčo od hovna“ je osobne mierené na žalobcu. Žalobca teda so všetkými tromi stanoviskami žalovaného nesúhlasil a trval na uverejnení požadovaných odpovedí.

5. Žalovaný s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť z dôvodu, že žiadosti žalobcu nemal povinnosť uverejniť, keď nespĺňali formálne náležitosti vyžadované tlačovým zákonom a súčasne sa vzťahovali k typu článkov, na ktoré sa právo na odpoveď nevzťahuje. Poukázal na to, že išlo o tri rôzne žiadosti vo vzťahu k článkom, ktoré mali byť podľa žalobcu uverejnené v čísle dvojtyždenníka Petržalské noviny dňa 19.09.2014, pričom predmetné články boli zverejnené v rubrike Občiansky ring, teda v časti, ktorá nie je spravodajská, ale v ktorej sa zverejňujú názory obyvateľov, resp. čitateľov týkajúce sa Mestskej časti Petržalka, k záležitostiam, ktorej zaujímajú svoje stanovisko. Ide o tzv. prevzaté tvrdenia, keď vydavateľ iba zverejňuje príspevky čitateľov. Za prevzaté tvrdenia je vylúčená zodpovednosť vydavateľa aj s poukazom na nález ÚS ČR 2296/14 zo dňa 14.04.2015 a tiež judikatúru ESLP vo veci Toma vs. Luxembursko a Jersilt vs. Dánsko. V tej súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V, vo veci sp. zn. 19C/95/2012, v ktorom súd prvej inštancie v zmysle tlačového zákona vylučuje právo na odpoveď. Predmetné články obsahovali názory obyvateľov na predvolebnú kampaň a kritiku pani C. zo strany žalobcu.

6. Ďalej žalovaný uviedol, že žiadosti žalobcu obsahovali aj ďalšie vady, keď v nich nebolo uvedené, v čom konkrétne sa žalobcom označené skutkové tvrdenia, o ktoré v danom prípade ani nešlo, dotkli jeho cti a dôstojnosti, pričom však v zmysle tlačového zákona je žalobca sám povinný takýto zásah konkretizovať. Vo svojich odpovediach uvádzal iba všeobecne bez podrobností, že sa články dotkli jeho cti a dôstojnosti, a teda nie je daná povinnosť žalovaného žiadostiam vyhovieť. Zdôraznil, že vydavateľ nemá možnosť v zmysle zákona zasahovať do textu práva na odpoveď, okrem gramatických a štylistických korekcií.

7. K jednotlivým článkom, k príspevku „Zvláštna motivácia“ je potrebné uviesť, že si žalobca v texte odpovede sám odporuje, keď na jednej strane tvrdenia označuje za nepravdivé, ale súčasne za pravdu skresľujúce, čo má za následok jeho zmätočnosť. Príspevok obsahoval hodnotiace úsudky autora článku ako bežného Petržalčana, ktorý sa zo svojho pohľadu vyjadroval či vníma žalobcu ako osobu všeobecne známu, vlastný názor čitateľa na výsledky činnosti žalobcu. Išlo o jeho pohľad, nie o objektívne tvrdenia, keď sám žiadne výsledky činnosti žalobcu nevidel. Okrem toho obsahuje pravdivé tvrdenia, keď žalobca

preukázateľne doručoval obyvateľom, podnikateľom i nepodnikateľom listy so žiadosťou o finančnú podporu. Navyše požadovaná odpoveď bola čo do rozsahu neprimeraná príspevku, keď obsahovala 310 slov oproti 150 slovám článku. Ďalší odsek odpovede obsahuje nepravdivé tvrdenia, keď projekty Domino a BAJO nezastavil žalobca, ale žalovaný ako stavebný úrad konajúci s kompetenciami v súlade so stavebným zákonom. Rovnako príspevok „Svojské zobúdzanie“ obsahuje hodnotiace úsudky - názor podnikateľa, Petržalčana na obsah listu žalobcu, a teda jeho subjektívne vnímanie. Navyše predmetný list jednoznačne k príspevku vyzýva, keď vzhľadom na jeho obsah je iný účel nepredstaviteľný. Čo sa týka namietaného vulgarizmu, nebol použitý v spojení s žalobcom, keď autor citoval iba názor svetoznámeho spisovateľa. Tretí odsek odpovede sa navyše netýka článku, ale pôsobenia pána C. ako starostu Petržalky, a obsahuje aj nepravdivé tvrdenie, že vydavateľom Petržalských novín je Miestny úrad Petržalka, ktorý je bez právnej subjektivity a v skutočnosti toto periodikum vydáva Mestská časť Petržalka. Vo vzťahu k príspevku „Poznámka“ ide o list čitateľa obsahujúci taktiež hodnotiace úsudky. Autorka je novinárka, pričom v zmysle ustálenej judikatúry nemožno na novinárov klásť nespĺniteľné požiadavky a jednoznačne sú prípustné aj isté zjednodušenia, ktoré sú v súlade s ústavne garantovanou slobodou prejavu, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 30Cdo2796/05. V blogoch žalobcu bolo o autorke uvedené že koná v konflikte záujmov, jej správanie je problematické, zneužíva médiá či obchádza verejné obstarávanie, keď za použitia prípustného zjednodušenia sú takéto tvrdenia označiteľné ako vzťahujúce sa k nemorálnemu človeku. Navyše doposiaľ Úrad pre verejné obstarávanie v konkrétnej spomínanej záležitosti nerozhodol. Aj pri tomto príspevku poukázal na neprimeraný text odpovede čo do počtu slov, keď príspevok v tomto smere presiahol aspoň dvojnásobne. predmetné tvrdenia považujú za hodnotiace úsudky ktoré vylučujú realizáciu práva na odpoveď. Poukazujúc na právne monografie aj v prípade ak článok obsahuje skutkové tvrdenia spolu s hodnotiacimi úsudkami je potrebné celý článok posúdiť ako hodnotiaci úsudok a s poukazom na monografiu JUDr. N. a N., str. 89 a nemožno zamietnuť návrh iba sčasti a je potrebné posudzovať ho ako celok ktorý je potrebné odmietnuť.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 19.09.2014, v čísle 19., ročník 20 na strane 3 dvojtýždenníka Petržalské noviny boli uverejnené v rubrike Občiansky ring tri príspevky v nasledujúcom znení:

Zvláštna motivácia.

A je to tu. Kandidáti, o ktorých doteraz nikto nič nevedel, opäť objavili občana. Jeden z nich, S. H., min napísal vskutku originálny list. Píše v ňom, že od mojej podpory jeho záleží fungovanie samosprávy. A že doteraz som mala nízke očakávania, čo pre mňa samospráva môže urobiť. A ešte sa mám zobudiť. Ale tá najpodstatnejšia prosba je, aby som sa s ostatnými Petržalčanmi - podnikateľmi zložila na jeho kampaň a poslala mu XXX eur. To mu kto poradil?! Som živnostníčka, aby som zarobila XXX eur musím umyť a učesať niekoľko hláv. Okrem toho sa sama starám o dcéru, ktorá je postihnutá a vyžaduje si mimoriadnu opateru. Nemám to ľahké, ale nikdy som od nikoho nepýtala peniaze, aby som slušne žila. Možno bude kandidát prekvapený, ale ja sa nechcem zapojiť do lepšieho fungovania Petržalky finančným podporovaním niekoho, po ktorom zatiaľ nevidím v Petržalke žiadnu stopu. Očakávam, že o dobré fungovanie sa postarajú tí, ktorých si zvolíme. O tom je zastupiteľská demokracia. JanaK.

Svojské zobúdzanie

Petržalčankou som od roku 1982. Nast'ahovala som sa teda v čase, keď to tu vyzeralo ako jedno veľké stavenisko, susedia sa navzájom nepoznali a hádam jedinou vymoženosťou oproti dedinám bolo to, že sme mali „večierky“, v ktorých sme mohli kúpiť chlieb aj neskoro večer. Odvtedy sa zmenilo veľa. Dospeli sme my - aj Petržalka. Dnes je pre mňa sídlisko domovom. pekným a prajným. Ale k veci. Už dvadsať rokov podnikám - začiatky boli ťažké a ľahké to nemajú podnikatelia ani dnes. Ale nikdy som nepotrebovala „transparentný účet“, aby bolo jasné, že som statočný človek, ktorý si ctí zákony. A tu sa dostávam k podstate toho, prečo píšem. V schránke som našla list. V okienku na obálke stálo: Oznámenie, komunálne voľby 2014. Úradný, idú voľby - povedala som si. Omyl. Do priazne sa mi nútila tvár neznáameho muža, ktorý apeloval, aby sme sa ja a ostatní Petržalčania zobudili. Nezávislý kandidát na starostu S. H.. To ma našťvalo, keby sme boli zaspátí a neschopní, nevyzerala by dnes Petržalka tak, ako vyzerá. Ale úplne ma dorazilo, keď ma tento zobúdzáč v závere listu prosil, aby som mu prispela XXX eurami - alebo aj viac - na jeho volebnú kampaň. Na jeho vízie, bilbordy, plagáty. Je to normálne? Keď som začínala s podnikaním, vzala som si úver. Keď som chcela uspieť v konkurencii, musela som byť lepšia ako iní, musela som mať za sebou výsledky práce. Politiku veľmi sledujem -ak pre takéto móresy. Samozrejme, že autorovi listu nepošlem ani cent. A na záver mi dovoľte citovať Čapka, pretože

jeho slová najviac vystihujú to, čo som po prečítaní H. listu cítila: „Politika je jak jitrnice, taky v ní je něco od hovna, jen to musí chutnat.“ (ms) (autorka si želala uviesť len značku)

Poznámka

Nedá mi nezareagovať. Osobná skúsenosť totiž “prebila” presvedčenie, že to nestojí za to. Ja som od pána H. dostala hneď dva listy. Ako podnikateľ -aj ako občan. Až tak by ma spôsob jeho ponúkania sa občanom neprekvapil, keby... Len nedávno o mne pán Nechala napísal, že som človek nemorálny, ktorý zneužíva noviny a aj funkciu poslanca na vlastné obohatenie. A iné lži. Ale nerozpakuje sa ma prosiť o XXX eur a podporu vo volebnej kampani. pre mňa nepredstaviteľné napísať o niekom - a je jedno v akom médiu - neoverené fakty, nepravdy a siahnuť mu na česť. Že tak spravil človek, ktorý sa hrdí titulom JUDr. a zaštiľuje sa organizáciou Transparency International je neospravedlňiteľné. O. C.

9. Žalovanému, ako vydavateľovi vyššie označeného periodika, žalobca odoslal tri samostatné listy vo vzťahu ku každému z uverejnených príspevkov samostatne so žiadosťou o uverejnenie odpovede, ktorých znenie bolo súčasťou príloh, a ktoré sú uvedené v žalobnom petite, datované dňa 01.10.2014. Žalovaný na listy reagoval tromi samostatnými stanoviskami zo dňa 13.10.2014 a súd prvej inštalácie mal nepochybné, že žiadosti o uverejnenie odpovedí boli žalovanému doručené včas, t. j. v lehote 30 dní odo dňa vydania periodickej tlače, ktoré obsahovalo namietané skutkové tvrdenie (19.09.2014), pričom v samotných stanoviskách potvrdil dátum doručenia žiadosti dňa 03.10.2014 v súlade s ust. § 8 ods. 3 Tlačového zákona.

10. Súd prvej inštalácie vychádzal zo zistenia, že žalobou v predmetnom konaní sa žalobca nedomáhal ochrany osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka, ale zverejnenia odpovede podľa zákona č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Tlačový zákon). Preto sa obmedzil na posudzovanie oprávnenosti žiadosti žalobcu o uverejnenie odpovede a tým, či boli splnené podmienky na jej uverejnenie v zmysle citovaného zákona. Preukazovanie pravdivosti zverejnených tvrdení, následkov, resp. dopadu ich zverejnenia a intenzity ich zásahu do sféry práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti, súd prvej inštalácie považoval pre rozhodnutie v danej veci za irelevantné, a preto sa týmito skutočnosťami, ani dôkazmi označenými žalobcom v tejto súvislosti bližšie nezaoberal.

11. Súd prvej inštalácie právne vec posúdil podľa § 8 ods. 1, 3, 4, 5, 6, 7, § 10 ods. 2 a 3 Tlačového zákona a po zistení, že žaloba bola podaná včas, a po preskúmaní skutočností, ktoré tvrdil žalobca v podanom návrhu, po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že odporca nebol v zmysle § 8 ods. 7 písm. a) a c) Tlačového zákona, povinný uverejniť znenie žalobcom požadovaných odpovedí na tvrdenia uvedené v rubrike Občiansky ring, v príspevkoch Zvláštna motivácia, Svojské zobúdzanie a Poznámka, uverejnených žalovaným ako vydavateľom v dvojtyždenníku Petržalské noviny dňa 19.10.2014 z dôvodu, že žalobcom skoncipovaný text odpovede, do ktorej nesmel žalovaný s poukazom na ust. § 8 ods. 6 posledná veta Tlačového zákona nič nové vsunúť a do nej akýmkoľvek spôsobom zasahovať, nebol v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 Tlačového zákona.

12. Súd prvej inštalácie vychádzal zo znenia Tlačového zákona, podľa ktorého je predmetom práva na odpoveď, ktoré predstavuje štandardný prvok tlačového práva, len skutkové tvrdenie (§ 8 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 1 Tlačového zákona). Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky, ale súčasne tiež odpovedať hodnotiacimi úsudkami, čo vyplýva i zo zákonnej formulácie ustanovenia § 8 ods. 4 predposledná veta Tlačového zákona, podľa ktorého sa výslovne odpoveď obmedzí len na uvedenie skutkových tvrdení, ktorými sa namietané skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. V tejto súvislosti je potrebné dôsledne rozlišovať fakty a hodnotiace úsudky. Kým pravdivosť faktov je možné dokázať, správnosť hodnotiacich úsudkov preukazovať nie je možné. Skutkové tvrdenia - fakty - majú objektívnu povahu. Hodnotiaci úsudok predstavuje subjektívne tvrdenie, vyjadrujúce osobný názor toho, kto hodnotiaci úsudok vyslovuje. Obe zložky hodnotiaceho úsudku (podklady a vyvodenie logického záveru), musia tvoriť jednotný kompaktný celok a musia byť logicky spojené - logicky na seba nadväzovať. Základným rozdielom medzi faktom a hodnotiacim úsudkom (kritikou) je v originalite hodnotiaceho úsudku. Hodnotiaci úsudok má totiž v sebe tvorivý prvok autora v tom zmysle, že tvorí určitý jemu vlastný logický záver (teda jeho vlastný hodnotiaci úsudok) na základe určitých informácií. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať

na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia).

13. Namietané formulácie v napadnutých publicistických príspevkoch podľa súdu sú hodnotiace úsudky, teda logické závery ich autorov, vychádzajúce z ostatných informácií spomínaných v ostatnom texte jednotlivých príspevkov (v príspevkoch Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzanie predovšetkým žalobcom nespochybnená žiadosť adresovaná podnikateľom Petržalky o príspevok k volebnej kampani a ostatný text adresovaných zásielok a neadresnej distribúcie v rámci volebnej kampane; v príspevku Poznámka detto plus reakcia autorky formou v novinárskej praxi prípustného zjednodušenia na kritiku jej vlastnej osoby, resp. jej subjektívne vnímanie hodnotení, resp. obvinení jej osoby zo strany samotného žalobcu), na ktoré sa nevzťahovalo právo na odpoveď v zmysle § 8 Tlačového zákona. Skúmanie vecnosti, konkrétnosti a primeranosti zverejnených hodnotiacich úsudkov čo do obsahu a formy, ako i toho, či pre takéto vyjadrenia čitateľov ako autorov príspevkov, resp. redaktorky novín ako autorky záverečnej poznámky existoval dostatočné faktické podklady, resp. preukazovanie ich pravdivosti, prípadne ich difamujúceho charakteru, ktoré skutočnosti by mohli mať vplyv na ich spôsobilosť zasiahnuť do práv žalobcu na ochranu jeho osobnosti podľa § 11 OZ, však nemohlo byť predmetom tohto konania, v ktorom súd posudzoval výlučne to, či žalovanému vznikla povinnosť uverejniť na základe žiadosti žalobcu odpoveď v zmysle Tlačového zákona a dôvodnosť uplatnenej žaloby v prípade jej porušenia. V zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona má žiadosť obsahovať iba popis skutkového tvrdenia a nie samotný hodnotiaci úsudok z neho vyplývajúci, pričom žalobcom zvolené formulácie v textoch požadovaných odpovedí reagovali na hodnotiace úsudky a v častiach, v ktorých predstavovali gramatické negácie hodnotiacich úsudkov vyjadrených v jednotlivých príspevkoch nemohli byť považované za skutkové tvrdenia, ktoré by namietané tvrdenia popierali, doplnili, spresnili alebo vysvetlili, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona, keď ostatné skutkové tvrdenia týkajúce sa iných aktivít žalobcu, ktoré v odpovediach uvádzal (svoju činnosť v Transparency International, konanie Úradu pre verejné obstarávanie, predchádzajúce angažovanie vo verejných záležitostiach Petržalky), resp. týkajúce sa iných osôb (N. C.) nemajú priamy súvis v zásade s jediným kľúčovým faktorom - žiadosťou adresovanou petržalským podnikateľom o finančný príspevok na politickú kampaň, na ktorý v jednotlivých príspevkoch autori (všetci podnikatelia a súčasne občania) reagovali formou kritiky svojimi hodnotiacimi úsudkami, autorka príspevku Poznámka, ktorá je zároveň aj novinárkou, navyše v kontexte so subjektívne vnímaným a hodnoteným predchádzajúcim konaním žalobcu namiereným konkrétne voči jej osobe a jej pôsobeniu vo funkcii poslankyne miestneho zastupiteľstva, t.j. s osobitne politickým podtextom, hoci na úrovni komunálnej politiky. Taktiež neobstojí námietka žalobcu vyplývajúca z formulácií jeho odpovedí, že informácie o žiadosti o poskytnutie finančného príspevku neboli zo strany autorov príspevkov podané absolútne exaktne, keď autori príspevkov Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzanie - čitatelia daného periodika, ktorí sú radoví obyvatelia Petržalky, nemali z tejto pozície ambíciu informovať ostatných čitateľov v zásade v rovnakom postavení formou objektívneho spravodajstva a preto nebolo od nich dôvodné očakávať (a to ani od vydavateľa, ktorý uvedené príspevky čitateľov zaradil do tlače a zodpovedá za ich obsah), aby nimi spomínané informácie a ich celkové vyznenie bolo úplne presné či dokonca objektívne. Také požiadavky by totiž boli v konečnom dôsledku značne nereálne. Napokon literárny citát Karla Čapka, ktorý je možné označiť za bonmot obsahujúci v danom literárnom štýle akceptovateľný hrubý kolokviálny výraz, použitý v citácii autorkou príspevku Svojské zobúdzanie, nemožno posudzovať ani ako skutkové tvrdenie a ani ako hodnotiaci úsudok, ale ako sama autorka výslovne uvádza podčiarkuje výlučne jej subjektívny dojem - predchádzajúci vyjadrený kritický hodnotiaci úsudok k forme volebnej kampane navrhovateľa. Napokon je potrebné tiež prisvedčiť argumentácii žalovaného, že žalobcom požadované odpovede na príspevky Svojská motivácia a Poznámka neboli ani rozsahom primerané textu, na ktorý reagovali, keď v prvom prípade mal samotný príspevok Svojská motivácia vrátane nadpisu 164 slov/851 znakov a text požadovanej odpovede 314 slov/1889 znakov a v druhom prípade príspevok Poznámka 115 slov/600 znakov a text požadovanej odpovede 192 slov/1152 znakov.

14. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť uverejniť odpoveď tak, ako žiadal žalobca v požadovanom znení, do ktorého znenia nemohol žalovaný žiadnym spôsobom zasiahnuť a modifikácia ktorého neprichádzala do úvahy ani rozhodnutím súdu, návrh na uloženie povinnosti uverejniť odpoveď podľa § 8 Tlačového zákona v celom rozsahu zamietol.

15. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p, v zmysle ktorého žalovanému, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal trovy konania v celkovej výške XXX,XX eur, ako trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal tiež, že súd rozhodol vo veci arbitrárne, svojim postupom mu odňal možnosť konať pred súdom a domáhať sa práva v zmysle Tlačového zákona. Žalobca tiež namieťa rozhodnutie súdu o trovách konania, nakoľko nebola neplanená zákonná podmienka účelnosti vynaloženia trov právneho zastúpenia.

17. Žalobca v odvolaní poukázal na to, že predpokladom úspešnosti žaloby, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému uverejniť odpoveď v zmysle § 10 ods. 2 Tlačového zákona, bolo splnenie základných hmotnoprávných podmienok, a to: existencia nepravdivých, neúplných alebo pravdu skresľujúcich skutkových tvrdení, že predmetné tvrdenia sa dotýkajú cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby a tiež možnosť na základe skutkového tvrdenia presne určiť dotknutú osobu. Právo na odpoveď je prostriedkom nápravy, ktorý zaručuje osobe, ktorá spĺňa podmienky ustanovené Tlačovým zákonom, prístup do masmédií, aby sa nastolila spravodlivá rovnováha medzi uplatnením slobody prejavu a práva rozširovať myšlienky a informácie periodickou tlačou a právnym postavením osoby, o ktorej bol uverejnený príspevok. Právo na odpoveď umožňuje dotknutej osobe prístup do masmédií s cieľom uplatniť svoju slobodu prejavu. Podstatou inštitútu práva na odpoveď je umožniť rýchlu nápravu a zabezpečiť tak uvedenie veci na pravú mieru v špecifickom masmediálnom prostredí. Účelom práva na odpoveď vo vzťahu k slobode prejavu masmédií je náprava nepriaznivého názoru verejnosti na osobu, o ktorej bol v printových masmediách uverejnený príspevok nezodpovedajúci skutočnosti a ktorý vznikol pod vplyvom tohto príspevku. Na dosiahnutie tohto účelu slúži zákonom určený prostriedok povinnosť masmédií uverejniť požadovanú opravu alebo odpoveď v navrhnutom znení. Účelom práva na odpoveď je priznanie „práva na posledné slovo“ tomu, kto bol poškodený masmediálne zverejnenou informáciou, ktorým sa nastoluje spravodlivá rovnováha medzi skutkovým tvrdením masmédií a skutkovým tvrdením dotknutej osoby. Odpoveďou je vyjadrenie sa na otázku, reakciou na skôr urobený prejav tretej osoby vydavateľ a periodickej tlače. Prostredníctvom práva na odpoveď sa oprávnená osoba môže brániť skutkovému tvrdeniu, ktoré sa dotýka cti, ľudskej dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, resp. názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby. Odpoveďou sa také skutkové tvrdenie poprie, spresní alebo vysvetlí.

18. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žaloby prostredníctvom výkladu predmetných ustanovení Tlačového zákona, ktorý žalobca považuje za reštriktívny a navyše v rozpore s ustálenou judikatúrou pre posudzovanie uplatňovania práva na odpoveď.

19. V odvolaní žalobca uviedol, že súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žalobného návrhu predovšetkým na základe právneho posúdenia, že namietané formulácie v napadnutých publicistických príspevkoch čitateľov považuje za hodnotiace úsudky. Poukázal v tej súvislosti na to, že právo na opravu, aj právo na odpoveď predstavujú rozdielne právne inštitúty, ktoré sa navzájom odlišujú podmienkami vzniku, aj podmienkami uplatnenia. Avšak obidva právne inštitúty vychádzajú z rovnakého účelu a vo viacerých aspektoch sa prekrývajú. Spoločným znakom oboch právnych inštitútov je, že sa vzťahujú len na skutkové tvrdenia (právo na opravu len na nepravdivé, v prípade práva na odpoveď aj na neúplné alebo pravdu skresľujúce). Tlačový zákon je nutné interpretovať so zreteľom na účel. Z dôvodovej správy k 7 (právnej úprave práva na opravu) explicitne vyplýva, že „autor alebo zdroj nepravdivého skutkového tvrdenia sú z hľadiska práva na opravu (vo vzťahu k nepravdivému skutkovému tvrdeniu platí to isté aj pri práve na odpoveď - pozn.) irelevantní a nemajú žiadny vplyv na povinnosť vydavateľa uverejniť opravu. Predmetom opravy (aj odpovede pozn.) je aj nepravdivé skutkové tvrdenie prevzaté z iného zdroja, bez ohľadu na to, či je tento zdroj uvedený alebo nie, ako aj nepravdivé skutkové tvrdenie, ktoré je obsiahnuté v informáciách poskytnutými orgánmi verejnej moci, v rozhovore či v listoch čitateľov.“ Z uvedeného právneho názoru a úmyslu zákonodarcu ďalej taktiež vyplýva, že je nutné odmietnuť záver, podľa ktorého, ak ide o vyjadrenie čitateľa, ide vždy len o hodnotiaci úsudok. Zákonodarca potvrdzuje, že

aj list čitateľa môže obsahovať nepravdivé skutkové tvrdenia, a proti nim prostredníctvom inštitútu práva na odpoveď priznáva dotknutej osobe právnu ochranu. Právo na odpoveď sa podľa Tlačového zákona priznáva voči materiálom, ktoré uverejnil vydavateľ periodickej tlače. Podľa § 5 ods. 1 Tlačového zákona za obsah periodickej tlače zodpovedá vydavateľ periodickej tlače. Z tejto zodpovednosti ustanovuje Tlačový zákon určité výnimky, avšak taktiež explicitne ustanovuje v § 5 ods. 4 Tlačového zákona, že výnimkami zo zodpovednosti vydavateľa nie je právo na odpoveď dotknuté (§ 5 ods. 4 Tlačového zákona). Právo na odpoveď možno uplatniť voči všetkým materiálom uverejneným v periodickej tlači.

20. V odvolaní žalobca poukázal na konštatovanie odborníka slovenského masmediálneho práva A. M., že oprávnená osoba môže žiadať uverejnenie odpovede tak voči pôvodným príspevkom, ktoré vznikli ako originálny výstup, ako aj voči prevzatým materiálom, či už ide o príspevok pochádzajúci z iného vnútroštátneho masmédiá, printového alebo elektronického, do iného vnútroštátneho printového masmédiá alebo zo zahraničného zdroja. Rovnaký názor zastáva aj A. N., podľa ktorého pasívne vecne legitimovanou osobou práva na odpoveď je vždy vydavateľ, aj keby bol článok prevzatý napríklad z oficiálnej tlačovej agentúry, nepravdivé informácie by boli uvedené v Interview, alebo príspevok by uverejnil autor, ktorý nie je v pracovnom pomere s vydavateľom. Súčasná právna úprava práva na odpoveď v Tlačovom zákone totiž vôbec nerozlišuje prevzaté tvrdenia v závislosti na tom, z akých zdrojov pochádzajú.

21. Vychádzajúc z uvedeného žalobca tvrdil, že právo na odpoveď možno uplatniť voči všetkým skutkovým tvrdeniam uverejneným vo všetkých materiáloch publikovaných v periodickej tlači (s výnimkou Inzercie, porovnávacej reklamy a klamlivej reklamy, v ktorých nie je v právnej vede rovnaký názor).

K tomu uviedol, že zodpovednosť vydavateľa aj za uverejnenie prevzatých tvrdení bola opakovane konštatovaná českým ústavným súdom, Naposledy ju potvrdil v náleze zo 14. apríla 2015, SP. zn. II. ÚS 2296/14, keď uviedol: „akokoľvek totiž Ústavný súd nespochybňuje zodpovednosť vydavateľa za uverejnenie i tzv. prevzatých tvrdení“. Podľa uvedeného judikátu je síce potrebné pri posudzovaní jednotlivých kritérií, podľa ktorých sa hodnotí, či a v akej intenzite došlo k zásahu do osobnosti človeka (v konaní išlo o ochranu osobnosti, nie priznanie práva na odpoveď) brať zreteľ na to, kto je autorom pôvodného tvrdenia, ktoré novinár prevzal. Či autor prevzal názor akejkoľvek tretej osoby, alebo či cituje názor človeka, ktorý o danej veci musel mať dostatočné a relevantné informácie. Avšak zodpovednosť vydavateľa je v oboch prípadoch podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu nespochybniteľná.

22. Odvolateľ namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a konštatova1, že uverejnením napadnutých príspevkov predvolebná kampaň ku komunálnym voľbám, by uverejnenie požadovanej odpovede bolo v rozpore s právami a právom chránenými záujmami tretích osôb - v danom prípade pisateľov príspevkov, obyvateľov Mestskej Časti Bratislava Petržalka ako voličov v nadchádzajúcich voľbách a to konkrétne ústavou garantovaného práva na slobodu prejavu, keď z tejto pozície reagovali formou občianskej diskusie na charakter predvolebnej kampane žalobcu ako kandidáta na starostu Petržalky. Tvrdil, že stotožňovanie práva verejnosti s právom držiteľa funkcie starostu na výlučný prístup k periodiku plateného z verejných prostriedkov je totiž neprípustné.

23. Žalobca v tejto súvislosti opätovne dáva do pozornosti súdu viaceré skutočnosti, ktoré je potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní nároku na uverejnenie odpovede. Žalobca dlhodobo poukazoval na obchádzanie zákona o verejnom obstarávaní v súvislosti s dotáciami žalovaného v prospech spoločnosti šéfredaktorky Petržalských novín. Pani G. C. (autorka jedného z napadnutých článkov) dokonca v rozpore s prijatým Etickým kódexom hlasovala o pridelení dotácie v roku 2014, a to podľa Dodatku č. 12 celkovo vo výške 104.394 eur. Žalovaný tieto skutočnosti popieral a argumentoval snahou žalobcu zdiskreditovať osobu starostu. Minimálne od roku 2003 existovala táto „spolupráca“, keď periodikum platené z verejných prostriedkov bolo vydávané bez verejného obstarávania a dokonca osobou, ktorá bola poslankyňou miestneho zastupiteľstva. Na tieto skutočnosti žalobca upozornil prostredníctvom blogov dňa 27.5.2014 a 11.6.2014. Rovnako podal dňa 27.05.2014 na Úrad pre verejné obstarávanie podnet na vykonanie kontroly postupu verejného obstarávateľa pri zadávaní zákaziek. Žiadna z týchto informácií sa nedostala na stránky novín, ktoré boli vydávané z verejných prostriedkov. Žalobca predložil vyjadrenie Úradu pre verejné obstarávanie, ktorý ukončil predmetnú kontrolu a skonštatoval porušenie zákona o verejnom obstarávaní pri vydávaní Petržalských novín. Opätovne o tom Petržalské noviny

neinformovali. Ak by všetky napadnuté články písal protikandidát žalobcu alebo šéfredaktorka v konflikte záujmov nevypadali by odlišne. Ich snahou bolo uviesť čo najviac difamujúcich tvrdení, ktoré mali vyvolať negatívne emócie u čitateľov, voličov. Tento postup nemožno inak nazvať ako zneužitím prístupu k médiám žalobcovi prináleží právo reagovať prostredníctvom odpovede. Dôležitá je tiež skutočnosť, že žalobca vtedy prebiehajúcej volebnej kampane nedostal na stránkach Petržalských novín žiaden priestor na prezentáciu svojich názorov. Taktiež ani čitatelia, ktorí boli jeho podporovateľmi a obrátili sa na redakciu, nedostali žiadny priestor na vyjadrenie názoru a ani odpoveď na zaslanú žiadosť. Naopak dlhodobo mal starosta v týchto novinách veľký priestor a s blížiacimi komunálnymi voľbami sa stali hlavným komunikačným nástrojom súčasného starostu. V jedinom vydaní č. 21 sa meno N. C. nachádza až 33-krát a výraz „starosta“ vo význame s jeho osobou až 35-krát. Súd prvej inštancie takto na jednej strane uprednostňuje právo na publikovanie názorov úradujúceho starostu a prípadne jeho podporovateľov voči protikandidátovi a na druhej strane odmieta právo protikandidáta na rovnakom mieste v primeranom rozsahu reagovať na zverejnenie nepravdivých skutkových tvrdení.

24. Žalobca namietal aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a poukázal na ust. § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd prvej inštancie o trovách konania rozhodoval. Žalobca tvrdil, že náklady na trovy právneho zastúpenia m.č. Bratislava - Petržalka neboli účelné, nakoľko zamestnáva viaceré osoby s právnickým vzdelaním a ak je žalovaný vydavateľom periodika, je jeho základnou úlohou mať organizačne zabezpečené plnenie všetky povinnosti vydavateľa, vrátane vybavovania žiadosti o opravu a odpoveď a vydávanie periodika je nad rámec základných služieb poskytovaných v zmysle Zákona o obecnom zriadení. Žalobca má zriadený právny referát, kde zamestnáva minimálne tri osoby s vysokoškolským právnickým vzdelaním a zamestnáva aj ďalšie osoby s právnickým vzdelaním. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 78/2003 zo dňa 09.09.2004, podľa ktorého všeobecný súd neporuší základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak žalobcovi, ktorí disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ich nepovažuje za účelne vynaložené. V zmysle vyššie uvedeného Nálezu Ústavného súdu SR, jeho obsah konštatuje, že všeobecné súdy uplatnili zákonom daný priestor na uváženie a posúdenie účelnosti trov konania a nezasiahli do podstaty a zmyslu základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy.

25. Žalobca v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel, alebo rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konania a vo výroku o trovách konania zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanému náhradu trov konania neprizná.

26. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že tvrdenia žalobcu o reštriktívnom výklade Tlačového zákona súdom prvej inštancie, nie sú správne. Reštriktívny výklad v tomto prípade nemá výslovnú oporu ani v publikovanej súdnej judikatúre ani v odbornej literatúre. Účelom ochrany podľa Tlačového zákona je ochrana osôb pred možným zneužitím slobody prejavu. Práve právo na odpoveď a iná ochrana podľa Tlačového zákona je výnimkou zo slobody prejavu a podľa právnej teórie výnimku z pravidla treba vykladať reštriktívne. Akákoľvek argumentácia žalobcu o extenzívnom výklade zásahu do slobody prejavu je nesprávna a nezodpovedá ani povahe čl. 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, kde treba práve poukázať na ods. 2 tohto článku, ktorý stanovuje výnimky zo slobody prejavu.

27. Žalovaný vo vyjadrení poukázal na to, že rozhodujúcou otázkou ohľadne hodnotiaceho úsudku je skutočnosť, či obsah predmetných článkov, ktorých sa dotýka žiadosť žalobcu o uverejnenie odpovede, predstavuje skutkové tvrdenia (fakty) alebo hodnotiace úsudky (kritiku). Ak napadnutý obsah článkov predstavuje hodnotiace úsudky, nie je potrebné skúmať žiadnu ďalšiu otázku, pretože táto skutočnosť sama o sebe je dostatočným dôvodom na zamietnutie žaloby. Z textu tlačového zákona (§ 8 ods. 1 a 4 tlačového zákona) vyplýva, že skutkové tvrdenie a hodnotiaci úsudok sú dva rozdielne pojmy s rozdielnym významom, ako správne vysvetlil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí.

28. Žalovaný zdôraznil, že predmetom práva na odpoveď je len skutkové tvrdenie. Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo217/2013, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/13/2012, Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 189/2010 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo/996/2007 a ďalšie rozhodnutia, ktoré sa zaoberali danou otázkou. V tej súvislosti poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.

8Co/334/2012, ktorým sa zaoberal vo svojom odvolaní žalobca, a z ktorého jasne vyplýva, že z práva na odpoveď sú vylúčené hodnotiace prejavy.

29. Ďalej žalovaný uviedol, že nezávisle od skutočnosti, že predmetné články predstavujú hodnotiace úsudky, súd prvej inštancie správne uzavrel, že žiadosti žalobcu o uverejnenie odpovede nemožno vyhovieť ani z dôvodu, že žalovaný ako vydavateľ nemôže byť zodpovedný za vyjadrenia tretích osôb - jednotlivých čitateľov. Ak by mal žalovaný zasahovať do ich vyjadrení a subjektívnych pocitov, nemala by predmetná časť periodika svoje opodstatnenie a došlo by k neprípustnému zásahu do slobody prejavu tretích osôb. Poukázal na § 8 ods. 7 písm. e) tlačového zákona, podľa ktorého vydavateľ periodickej tlače nie je povinný uverejniť odpoveď, ak by uverejnenie odpovede bolo v rozpore s právami a právom chránenými záujmami tretej osoby, v tomto prípade čitateľov - autorov jednotlivých príspevkov a slobody ich prejavu.

30. Žalovaný uviedol, že naďalej trvá na tom, že žalobca žiadnym spôsobom nešpecifikoval, v čom konkrétne sa predmetné pasáže z článkov dotkli buď jeho cti alebo dôstojnosti. Žalovaný je toho názoru, že žiadosť o uverejnenie odpovede je jednostranným adresovaným právnym úkonom (§ 34 OZ), pretože je s ňou spojená povinnosť vydavateľa uverejniť odpoveď, ak sú na to splnené podmienky stanovené tlačovým zákonom. Preto aj z hľadiska určitej právneho úkonu (§ 37 ods. 1 OZ) je nutné výslovne vymedziť, ako a prečo sa predmetné pasáže mali dotknúť žalobcovej cti alebo dôstojnosti. Ustanovenie § 8 ods. 4 tlačového zákona presne požaduje, že v žiadosti o uverejnenie odpovede má byť uvedené, v čom sa skutkové tvrdenie dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby. Takéto zdôvodnenie ani v jednej zo žiadostí uvedené nebolo, a tak najmä z formálnych dôvodov žalovaný jeho žiadostiam vyhovieť nemohol. Okrem toho žalovaný tvrdil, že navrhované znenia odpovedí vykazovali vady a boli neprimerané, vzhľadom na rozsahový nepomer medzi obsahom dotknutých článkov (kde žalobca nenamietal výslovne ich všetky pasáže) a navrhovaným znením odpovedí (ktoré sa výslovne naopak dotýkali len určitých pasáží predmetných článkov). Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že podľa ustanovenia § 8 ods. 6 tlačového zákona vydavateľ periodickej tlače je povinný odpoveď uverejniť tak, ako bola napísaná žiadateľom o uverejnenie odpovede, v rovnakej periodickej tlači, na rovnocennom mieste a rovnakým písmom, akým bolo uverejnené skutkové tvrdenie a s označením "odpoveď", ku ktorému bude pripojené meno a priezvisko alebo názov žiadateľa a o uverejnenie odpovede; označenie "odpoveď" s menom a priezviskom alebo názvom žiadateľa o uverejnenie odpovede musí byť uverejnené rovnakým písmom, akým bol uverejnený nadpis textu obsahujúceho skutkové tvrdenie. V danom prípade by to z dôvodu obsiahlosti odpovedí znamenalo úplné zrušenie strany venujúcej sa názorom čitateľov, pričom vydavateľ vyhradzuje týmto názorom práve a iba jednu stranu. V zmysle ustanovenia § 8 ods. 6 tlačového zákona, vydavateľ má len dve možnosti: buď navrhovanú odpoveď ako celok uverejniť, alebo ju ako celok odmietnuť. Vydavateľ nie je povinný uverejniť len „právne korektnú“ časť odpovede a už vôbec oprávnený nie je (okrem gramatických chýb) odpoveď upravovať (v tejto súvislosti treba poukázať aj na to, že podľa časti publikovaných názorov vydavateľ nie je oprávnený ani čo i len k gramatickým úpravám). Súčasťou žiadosti musí byť odpoveď, ktorá nepripúšťa žiadne zásahy vydavateľa ... do jej obsahu, okrem opravy gramatických chýb (dôvodová správa k tlačovému zákonu). Je zakázané, aby dotknutá fyzická osoba reagovala v rámci odpovede inak ako skutkovými tvrdeniami (faktami). Podľa § 8 ods. 6 tlačového zákona k uverejnenej odpovedi nemožno uverejniť žiadny súvisiaci text obsahujúci hodnotiaci úsudok, a to ani na inom mieste vydania periodickej tlače alebo agentúrneho spravodajstva.

31. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu, ktorý namietal rozhodnutie súdu vo výroku o trovách konania, pretože neboli účelné, nakoľko zamestnáva viaceré osoby a) zamestnáva viaceré osoby s právnickým vzdelaním, b) ak je vydavateľom periodika, je jeho základnou úlohou mať organizačne zabezpečené plnenie všetky povinnosti vydavateľa, vrátane vybavovania žiadostí o opravu a odpoveď a c) vydávanie periodika je nad rámec základných služieb poskytovaných v zmysle zákona o obecnom zriadení. Žalobca má zriadený právny referát, kde zamestnáva minimálne 3 osoby s vysokoškolským právnickým vzdelaním a zamestnáva aj ďalšie osoby s právnickým vzdelaním. Takéto tvrdenie zo strany žalobcu nie je preukázané, pretože žalobca nepredložil žiadne dôkazy. Uviedol, že ako žalovaný je samosprávnou jednotkou (mestskou časťou) a vykonáva prenesený výkon štátnej správy. Predmetný spor sa však ani jednej z oblastí netýka. Žalovaný je netypicky aj vydavateľom periodickej tlače, pričom však nedisponuje kvalitným úradníckym aparátom na zastupovanie v sporoch, v ktorých sa rieši kolízia práva na slobodu prejavu s právom na ochranu cti a dôstojnosti fyzickej osoby. Navyiac, takéto spory sú

u žalovaného zriedkavé a počet zanedbateľný. Žalovaný teda nedisponuje osobou dostatočne vzdelanou a spôsobilou na to, aby ho v podobných sporoch zastupovala, a preto je legitímne vyžiadať si právne služby a právne zastúpenie advokátom. V súvislosti s námietkou žalobcu vo výroku o trovách konania žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z ktorých najmä vyplýva, že trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením strany konania advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne.

32. V závere svojho vyjadrenia žalovaný uviedol, že z dôvodu, že námietky žalobcu v podanom odvolaní podľa názoru žalovaného nie sú opodstatnené, navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

33. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (378 ods. 1, § 379, § 380 ods.1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav vecí, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcu na uverejnenie odpovede podľa Tlačového zákona, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a v dostatočnom rozsahu odôvodnil (§220 ods. 2 C.s.p.).

34. S prihliadnutím na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady, týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.), odvolací súd sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods.2 C.s.p.) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým zamietol žalobu na uverejnenie odpovede, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods.2,3 C.s.p.).

35. V súvislosti so žalobcom podaným opravným prostriedkom odvolací súd upozorňuje, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 380 ods. 1 C.s.p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravdla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie preskúmal len v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu obsiahnutých v podanom odvolaní a v záujme riadneho vysporiadania sa s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nasledovne.

36. K žalobkyňi uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f/ C.s.p. (t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané.

37. V tej súvislosti treba uviesť, že okresný súd vo svojom rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu žalobcu - odvolateľa, vychádzal zo znenia Tlačového zákona, podľa ktorého je predmetom práva na odpoveď, ktoré predstavuje štandardný prvok tlačového práva, len skutkové tvrdenie (§ 8 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 1 Tlačového zákona). Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky, ale súčasne tiež odpovedať hodnotiacimi úsudkami, čo vyplýva i zo zákonnej formulácie ustanovenia § 8 ods. 4 predposledná veta Tlačového zákona, podľa ktorého sa výslovne odpoveď obmedzí len na uvedenie skutkových tvrdení, ktorými sa namietané skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. V tejto súvislosti je potrebné dôsledne rozlišovať fakty a hodnotiace úsudky. Kým pravdivosť faktov je možné dokázať, správnosť hodnotiacich úsudkov preukazovať nie je možné. Skutkové tvrdenia - fakty - majú objektívnu povahu. Hodnotiaci úsudok predstavuje subjektívne tvrdenie, vyjadrujúce osobný názor toho, kto hodnotiaci úsudok vyslovuje. Obe zložky hodnotiaceho úsudku (podklady a vyvodenie logického záveru), musia tvoriť jednotný kompaktný celok a musia byť logicky spojené - logicky na seba nadväzovať. Základným rozdielom medzi faktom a hodnotiacim úsudkom (kritikou) je v originalite hodnotiaceho úsudku. Hodnotiaci úsudok má totiž v sebe tvorivý prvok autora v tom zmysle, že tvorí určitý jemu vlastný logický záver (teda jeho vlastný hodnotiaci úsudok) na základe určitých informácií. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia).

38. Namietané formulácie v napadnutých publicistických príspevkoch súd prvej inštancie považoval za hodnotiace úsudky, t.z. logické závery ich autorov, vychádzajúce z ostatných informácií spomínaných v ostatnom texte jednotlivých príspevkov.

39. S uvedeným skutkovým záverom sa odvolací súd stotožňuje a žalobca v podanom odvolaní nepreukázal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ani pokiaľ ide o jeho ďalšie tvrdenia v podanom odvolaní, najmä pokiaľ namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a konštatova¹, že uverejnením napadnutých príspevkov predvolebná kampaň ku komunálnym voľbám, by uverejnenie požadovanej odpovede bolo v rozpore s právami a právom chránenými záujmami tretích osôb - v danom prípade pisateľov príspevkov, obyvateľov Mestskej Časti Bratislava Petržalka ako voličov v nadchádzajúcich voľbách a to konkrétne ústavou garantovaného práva na slobodu prejavu, keď z tejto pozície reagovali formou občianskej diskusie na charakter predvolebnej kampane žalobcu ako kandidáta na starostu Petržalky. Tvrdil, že stotožňovanie práva verejnosti s právom držiteľa funkcie starostu na výlučný prístup k periodiku plateného z verejných prostriedkov je totiž neprípustné.

40. Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, z rozsudku jednoznačne vyplýva, že napadnutý obsah článkov predstavuje hodnotiace úsudky, a preto nebolo potrebné skúmať žiadnu ďalšiu otázku, pretože táto skutočnosť je dostatočným dôvodom na zamietnutie žaloby. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť uverejniť odpoveď tak, ako žiadal žalobca v požadovanom znení, do ktorého znenia nemohol žalovaný žiadnym spôsobom zasiahnuť a modifikácia ktorého neprichádzala do úvahy ani rozhodnutím súdu, návrh na uloženie povinnosti uverejniť odpoveď podľa § 8 Tlačového zákona v celom rozsahu zamietol. Z príslušných ustanovení Tlačového zákona (§ 8 ods. 1 a 4 tlačového zákona) vyplýva, že skutkové tvrdenie a hodnotiaci úsudok sú dva rozdielne pojmy s rozdielnym významom a okresný súd v rozhodnutí dostatočným spôsobom zdôvodnil svoje skutkové zistenia, že obsah článkov predstavuje hodnotiace úsudky a odvolací súd nedospel k inému záveru, ani na základe dôvodov podaného odvolania zo strany žalobcu. Uvedená odvolacia námietka, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam nebola opodstatnená a odvolateľ neuviedol v odvolaní skutočnosti a dôvody, ktoré by odôvodňovali iný záver.

41. K námietke odvolateľa, že rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods.1 písm. h/ C.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych

skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

42. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobcu na uverejnenie odpovede je v danom prípade ustanovenie zákon č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon), ktorý v § 8 ods. 1 a 4 ustanovuje, že (1) ak periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť, má táto osoba právo žiadať uverejnenie odpovede. Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní odpoveď uverejniť bezodplatne; uverejnením odpovede zaniká vo vzťahu k tomu istému skutkovému tvrdeniu právo na opravu. (4) Žiadosť o uverejnenie odpovede musí mať písomnú formu a musí byť žiadateľom podpísaná. Žiadosť o uverejnenie odpovede musí obsahovať názov a deň vydania periodickej tlače alebo deň zverejnenia agentúrneho spravodajstva, ktoré obsahovalo skutkové tvrdenie podľa odseku 1, popis tohto skutkového tvrdenia s uvedením, v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce a v čom sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, a kde sa toto skutkové tvrdenie v periodickej tlači alebo v agentúrnom spravodajstve nachádzalo. Súčasťou žiadosti o uverejnenie odpovede musí byť písomné znenie odpovede. Odpoveď sa obmedzí len na skutkové tvrdenie, ktorým sa skutkové tvrdenie podľa odseku 1 poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. Odpoveď musí byť rozsahom primeraná textu, ktorého obsahom je skutkové tvrdenie podľa odseku 1 a z neho vyplývajúci hodnotiaci úsudok.

43. Podľa § 8 ods. 7 Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra nie sú povinní uverejniť odpoveď, a) žiadosť o uverejnenie odpovede nemá náležitosti podľa odseku 4, b) odpoveď smeruje proti skutkovému tvrdeniu obsiahnutému vo vyjadrení žiadateľa o uverejnenie odpovede, ak sa jeho spracovaním pre uverejnenie nezmenil ani neskreslil jeho pôvodný obsah.

44. Citovaný zákon toto právo priznáva dotknutej osobe v prípade, že periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje o nej nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť.

45. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovým a právnym záverom okresného súdu, že žalovaný nebol povinný uverejniť žalobcom požadovanú odpoveď, nakoľko nespĺňala formálne náležitosti odpovede v zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona a podľa zistenia okresného súdu v danom prípade nebola splnená ani podmienka § 8 ods. 7 písm. b/ tohto zákona, že odpoveď smeruje proti skutkovému tvrdeniu obsiahnutému vo vyjadrení žiadateľa o uverejnenie odpovede.

46. Právo na odpoveď je založené na prísne formalizovanom postupe, ktorý predpokladá súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, aby vzniklo žiadateľovi voči vydavateľovi právo na uverejnenie odpovede. Zákon obmedzuje žiadateľa v tom zmysle, že znenie odpovede sa musí obmedziť na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie namietaného skutkového tvrdenia s tým, že musí byť zachovaná primeranosť vo vzťahu k napadnutému textu. Nakoľko žiadosť o uverejnenie odpovede nemala náležitosti podľa odseku 4, odporca mal právo uverejnenie odpovede v zmysle ustanovenia § 8 ods. 7 písm. a) Tlačového zákona odmietnuť, a to aj so zreteľom na skutočnosť, že vydavateľ nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom zasiahnuť do znenia požadovanej odpovede. Je vecou navrhovateľa ako dotknutej osoby dbať, aby pri uplatňovaní svojho práva na odpoveď, dodržal všetky zákonom požadované podmienky na uplatnenie tohto práva, a pokiaľ tieto podmienky nedodrжал a znenie odpovede rozšíril aj o hodnotiace úsudky, čím prekročil obsahový a vecný rámec odpovede, musí znášať právne dôsledky s tým spojené, t. j. odmietnutie uverejnenia odpovede, ktorá nemá resp. prekračuje zákonom stanovené náležitosti.

47. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal účelnosť náhrady trov konania priznaných úspešnému žalovanému a tvrdil, že zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním a tak nemá právo zvoliť si zástupcu z radov advokátov, odvolací súd pri potvrdení výroku o trovách konania vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR I. ÚS 264/2016, z ktorého vyplýva právny názor, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Účelom náhrady trov konania je kompenzácia výdavkov účastníkovi konania,

ktoré musel vynaložiť v dôsledku protiprávneho konania, na účelné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V súlade s tým je zákonná úprava náhrady trov konania založená na zásade úspechu v konaní, nie na zásade zásluhovosti. Úspešný je vo veci ten účastník konania, ktorého meritórnemu návrhu bolo vyhovené (mal vo veci plný úspech). Zo žiadnych ustanovení ústavy ani Občianskeho súdneho poriadku (teraz Civilného sporového poriadku) nemožno vyvodiť záver, že by účastníkovi konania (konkrétne v prerokúvanej veci právnickej osobe súkromného práva), ktorý má zamestnancov s právnickým vzdelaním a napriek tomu si zvolí zástupcu z radov advokátov, nemala byť priznaná náhrada trov konania. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. <<https://www.najpravo.sk/obchodne-pravo/judikatura/obcianske-procesne-pravo/trovy-konania/ucelnost-trov-pravneho-zastupenia-pravnickej-osoby-zamestnavajucej-pravnikov.html>> Odvolanie žalobcu proti výroku o trovách konania nebolo dôvodné.

48. Záverom odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o obsah sporných článkov, okresný súd postupoval správne, keď ďalšie dokazovanie v tomto smere nevykonal, nakoľko by jeho vykonanie bolo vzhľadom na nedostatok zákonných náležitostí požadovanej odpovede, nevhodné a neúčelné a nemohlo by odôvodniť iné rozhodnutie vo veci. S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, neboli námietky žalobcu v podanom odvolaní, že súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec, opodstatnené a preto odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom okresného súdu.

49. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

50. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).